

**KOMISARZ WYBORCZY
WE WŁOCŁAWKU II**

Włocławek, dnia 11 września 2018 r.

DWŁ – 5631 – 5 /18

DWŁ – 5632 – 5 /18

**Panie, Panowie
Przewodniczący
Powiatowych, Miejskich, Gminnych
Komisji Wyborczych**

I.

W dniu 10 września 2018 r. Komisarz Wyborczy we Włocławku II powołał powiatowe, miejskie, gminne komisje wyborcze. Zadania terytorialnych komisji wyborczych, dla przygotowania i przeprowadzenia wyborów samorządowych, określone zostały w art. 180 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

Dokonywanie zgłoszeń list kandydatów na radnych możliwe jest już po ukonstytuowaniu się komisji, czyli bezpośrednio po pierwszym posiedzeniu w dniu 12 września 2018 r.

Pierwszym zadaniem Komisji jest przyjmowanie i rejestrowanie list kandydatów na radnych. Przyjmowanie i rejestracja zgłoszeń list kandydatów na radnych zostały szczegółowo i wyczerpująco omówione w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzonych na dzień 21 października 2018 r.

Pragnę zwrócić uwagę Państwa na niektóre organizacyjne i formalno-prawne zagadnienia dotyczące przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na radnych.

1. Na pierwszym posiedzeniu Komisja ustala swój plan pracy oraz imienny plan dyżurów członków Komisji dla przyjmowania zgłoszeń.

O przyjętym planie dyżurów (terminy, godziny, miejsce, nr telefonu w siedzibie komisji) **należy powiadomić wyborców przez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń urzędu.**

Pracę Komisji dla przyjmowania zgłoszeń należy tak zorganizować, by liczba członków Komisji (w tym przewodniczący lub zastępca przewodniczącego) umożliwiała niezwłoczne podjęcie rozstrzygnięcia, co do spraw określonych w art. 430,431,450 Kodeksu wyborczego.

Rozstrzygnięcia w tych sprawach Komisja podejmuje w formie uchwał. Podpisują je członkowie komisji w składzie regulaminowym (co najmniej połowa składu, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca).

Terytorialna komisja wyborcza ustalając swój plan pracy powinna uwzględnić następujące terminy:

- do 17 września 2018 r. do godz. 24⁰⁰ (poniedziałek) przyjmowanie zgłoszeń list kandydatów na radnych;
- przedłużenie o 5 dni, licząc od dnia rozplakatowania obwieszczenia (nie wliczając dnia plakatowania), o możliwości dokonywania dodatkowych zgłoszeń, jeżeli w terminie ustawowym nie zostanie w danym okręgu wyborczym zgłoszona żadna lista kandydatów albo tylko jedna lista kandydatów, a liczba zgłoszonych kandydatów jest równa liczbie radnych wybieranych w okręgu lub mniejsza od niej;
- do 26 września 2018 r. do godz. 24⁰⁰ przyjmowanie zgłoszeń kandydatów na wójta;
- jeżeli w ustawowym terminie zgłaszania kandydatów, nie zostanie zgłoszony żaden kandydat na wójta lub zgłoszono tylko jednego kandydata, komisja wzywa niezwłocznie, przez rozplakatowanie obwieszczeń, do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania.

Uwaga

Z przepisów Kodeksu wyborczego nie wynika, aby w przypadku przedłużenia terminu przyjmowania zgłoszeń list kandydatów na radnych lub kandydatów na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), terytorialna komisja wyborcza musiała w dniu upływu przedłużonego terminu dyżurować do godz. 24⁰⁰. Jednakże wskazane byłoby podanie w obwieszczeniu o przedłużeniu terminu zgłaszania list kandydatów na radnych lub kandydatów na wójta – godzin przyjmowania zgłoszeń albo też odrębne podanie takiej informacji do wiadomości publicznej.

Jeden egzemplarz obwieszczenia o przedłużeniu terminów przyjmowania zgłoszeń przekazuje się niezwłocznie Komisarzowi Wyborczemu we Włocławku II.

Przedstawione w piśmie uwagi dotyczące przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na radnych odnoszą się również do zgłoszeń kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

II.

Przyjmowanie zgłoszeń list kandydatów.

Zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej zgłoszenie listy kandydatów może być dokonane w następujących trybach:

- 1) zgłoszenie nadesłane pocztą lub dostarczone przez inną osobę niż pełnomocnik ;
- 2) osobiście przez pełnomocnika komitetu lub osobę przez niego upoważnioną.

W pierwszej kolejności komisja sprawdza wstępnie, czy zostały złożone wszystkie dokumenty i odnotowuje niektóre dane ze zgłoszenia w **Rejestrze zgłoszeń**.

Liczbę porządkową „łamie się” przez 18. Liczbę porządkową wpisuje się na zgłoszeniu, a następnie na **potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia**.

System informatyczny wspomagający terytorialne komisje wyborcze zawiera moduły dotyczące:

- potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia;
- rejestracji list kandydatów na radnych i kandydatów na wójtów, burmistrzów, prezydentów miast.

Koniecznym, w związku z powyższym, jest obecność Pełnomocnika ds. informatyki terytorialnej komisji wyborczej, który sporządzi potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia (wprowadzi dane).

Potwierdzenie wydaje się dokonującemu zgłoszenia Pełnomocnikowi Wyborczemu lub osobie przez niego upoważnionej do dokonania (podpisania) zgłoszenia.

W sytuacji, gdy zgłoszenia dokonano za pośrednictwem poczty, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia wysyła się pocztą na adres osoby dokonującej zgłoszenia (podpisującej zgłoszenie).

Następnie, niezależnie od trybu dokonywania zgłoszeń, Komisja przystępuje do dokładnego sprawdzenia zgłoszeń, wykonując czynności w następującej kolejności:

1. Sprawdza, czy do zgłoszenia załączono wszystkie wymagane dokumenty (możliwy wykaz dokumentów dołączonych do zgłoszenia zawarty jest w części IV wzoru zgłoszenia, stanowiący zał. nr 1 do Informacji PKW z dnia 13 sierpnia 2018 r. o zgłaszaniu list kandydatów na radnych oraz o zgłaszaniu kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta w wyborach zarządzonych na dzień 21 października 2018 r.).

Uwaga

Państwowa Komisja Wyborcza wydała odrębne informacje dotyczące rad gmin do 20 tys. mieszkańców, powyżej 20 tys. mieszkańców oraz w wyborach do rad powiatów.

2. Sprawdza dokument potwierdzający przyjęcie zgłoszenia o utworzeniu komitetu wyborczego (uchwała PKW lub postanowienie Komisarza) oraz porównuje dane z tego dokumentu z danymi zawartymi w zgłoszeniu (tzn. m.in. nazwę komitetu, imię i nazwisko pełnomocnika), w tym również dane osoby upoważnionej do dokonania (podpisania) zgłoszenia (z dokumentu upoważniającego).

Nie stanowi wady zgłoszenia niedołączenie do zgłoszenia postanowienia (kopii) o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą lub Komisarza Wyborczego oraz dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika wyborczego, gdyż terytorialna komisja wyborcza ma potwierdzenie faktów z nich wynikających w programie informatycznym Wspomagania Organizacji Wyborów (dalej: „WOW”).

Uwaga

Brak bezpośrednio w zgłoszeniu podania skrótu nazwy komitetu nie jest podstawą do uznania tego za błąd.

Skrót nazwy komitetu zamieszczony jest w postanowieniu komisarza (lub uchwale PKW) o przyjęciu zgłoszenia o utworzeniu komitetu lub należy ustalić jego brzmienie korzystając z WOW.

3. Sprawdza dokładnie zgłoszenie, czy zawiera wszystkie konieczne dane, tj.:
 - a) nazwę komitetu wyborczego, w którego imieniu dokonywane jest zgłoszenie wraz z dokładnym adresem jego siedziby,
 - b) imię (imiona), nazwisko osoby dokonującej (podpisującej) zgłoszenia z zaznaczeniem, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik wyborczy, czy też osoba przez niego upoważniona oraz dokładny adres i ewentualnie numer telefonu osoby dokonującej zgłoszenia,
 - c) nazwę rady oraz numer okręgu wyborczego, do którego dokonuje się zgłoszenia listy kandydatów,
 - d) imiona i nazwiska kandydatów, ich wiek (liczba lat ukończonych przez kandydata, nie data urodzenia) oraz miejsca zamieszkania (miejscowość, nie zaś pełny adres). Jeżeli kandydat posiada dwa imiona, zobowiązany podać oba (tak jak w dowodzie osobistym),

- e) w przypadku powiatowych komisji wyborczych i Miejskiej Komisji Wyborczej we Włocławku sprawdza parytet liczbowy na liście kandydatów mężczyzn i kobiet (art. 425 § 3, art. 450 Kodeksu wyborczego).
4. Sprawdza oświadczenia poszczególnych kandydatów na radnych o wyrażeniu zgody na kandydowanie i ich liczbę, i porównuje z danymi w zgłoszeniu (zwłaszcza pisownię imion i nazwisk kandydatów).
 5. Sprawdza oświadczenia lustracyjne kandydatów (lub informacje o złożeniu oświadczenia) – instrukcja Instytutu Pamięci Narodowej dotyczące postępowania komisji w związku z przyjmowaniem od kandydatów oświadczeń lustracyjnych lub informacji znajduje się w dokumentach komisji. Należy sprawdzić, czy w zgłoszeniu podano prawidłową liczbę dołączonych oświadczeń lub informacji.
 6. Sprawdza wykaz osób popierających zgłoszenie listy kandydatów na radnych przez:
 - policzenie liczby podpisów (wykaz podpisów poparcia każdej listy powinien obejmować podpisy w liczbie wskazanej w art. 427 § 1 i art. 457 § 3 Kodeksu wyborczego);
 - czy wykaz podpisów zawiera wszystkie elementy ustalone w art. 427 Kodeksu wyborczego;
 - czy część wstępna wykazu (określenie rady, numeru okręgu, nazwy komitetu znajduje się na każdej **karcie** wykazu z podpisami;
 - sprawdzenie, czy w wykazie zawarte są pełne dane osób popierających listę oraz czy poparcia dokonali wyborcy do danej Rady.
 7. Następnie w zależności od ustaleń czynności sprawdzających, Komisja podejmuje rozstrzygnięcia wynikające z art. 433 lub 430, 431, 450 Kodeksu wyborczego.
 8. Po wykonaniu czynności od 1 do 6 i stwierdzeniu, że dokumenty zgłoszenia i wykaz osób popierających zgłoszenie spełniają ustawowo określone warunki, Komisja przekazuje zgłoszenie do sprawdzenia danych o kandydatach na radnych w ewidencji ludności (pismo Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego skierowane do Pełnomocników ds. wyborów w tej sprawie przekazywane jest łącznie z niniejszym pismem).
 9. Po otrzymaniu notatki pracownika ewidencji ludności, Komisja sporządza protokół rejestracji listy kandydatów na radnych. W tym celu dokumenty zgłoszenia przekazywane są na stanowisko Pełnomocnika do spraw obsługi informatycznej terytorialnej komisji wyborczej, który wprowadza dane ze zgłoszenia listy kandydatów do systemu informatycznego „WOW” dostarczonego przez Krajowe Biuro Wyborcze dla obsługi terytorialnych komisji wyborczych. Po wprowadzeniu danych do systemu, Pełnomocnik

ds. informatyki drukuje w trzech egzemplarzach protokołów rejestracji. Dokonuje sprawdzenia poprawności wprowadzonych danych i **sporządza z tej czynności notatkę służbową.**

Przedstawione czynności sprawdzające nie wykluczają podjęcia przez Komisję innych działań w tym zakresie, np. sprawdzenie wykazu osób popierających listę kandydatów.

Przed podpisaniem protokołu rejestracji listy kandydatów na radnych, kandydatów na wójtów (burmistrzów, prezydenta miasta) członkowie Komisji są zobowiązani do dokładnego sprawdzenia zgodności zgłoszenia, dołączonych do niego dokumentów z protokołem rejestracji.

Po sporządzeniu protokołu Komisja niezwłocznie przekazuje oświadczenia i informacje, o których mowa w pkt 5 pisma do Oddziałowego Biura Lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku. Przed przekazaniem oświadczeń, Komisja bezwzględnie zobowiązana jest sprawdzić, czy ich treść została właściwie wpisana do systemu informatycznego „WOW”. Wykonanie tej czynności jest warunkiem prawidłowego sporządzenia obwieszczenia o zarejestrowanych listach kandydatów

III.

Możliwe rozstrzygnięcia Komisji w przypadku zauważenia wad zgłoszenia i wad w wykazie osób.

1. Uchwały Komisji w sprawie wad w wykazie podpisów popierających listę kandydatów.

Uchwałę w sprawie odmowy przyjęcia zgłoszenia listy z powodu nie uzyskania ustawowo wymaganego poparcia wyborców, Komisja podejmuje po sprawdzeniu wykazu i stwierdzeniu jego wad polegających m. in. na podaniu niepełnego adresu, niepełnego imienia, nazwiska, braku danych np. nr PESEL, czy podpisu.

Wadą jest również sporządzenie wykazu podpisów w inny sposób, niż to określają wytyczne PKW, np. kserokopia, brak części wstępnej wykazu na każdej karcie, karty nie mogą być doklejane itp.

W uchwale tej, Komisja wskazuje ustalone wady oraz, że usunięcie wad wykazu (ponowne dokonanie zgłoszenia listy) jest możliwe w terminie do 17 września 2018 r. do godz. 24⁰⁰. Zwracając zgłoszenie osobie zgłaszającej listę, Komisja czyni o tym stosowną adnotację w rejestrze zgłoszeń.

Jednakże z uwagi na możliwość drogi odwoławczej od uchwały komisji, konieczne jest **sporządzenie przez Komisję kopii zgłoszenia** wraz z załączonymi do niego dokumentami i potwierdzenie jej za zgodność z oryginałem. Kopię tę dołącza się do dokumentacji Komisji. Jeżeli w tym terminie wady wykazu nie zostaną usunięte bądź stwierdzenie wad nastąpi już po 17 września 2018 r., Komisja podejmuje uchwałę w sprawie odmowy rejestracji listy. W uchwałach tych należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej listę prawie wniesienia odwołania do Komisarza Wyborczego we Włocławku w terminie 2 dni od daty jej doręczenia.

2. Uchwały Komisji w sprawach stwierdzenia innych wad zgłoszenia.

Komisja podejmuje uchwałę w tej sprawie jeżeli stwierdzi braki w przedłożonych dokumentach, np. brak oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie lub brak niektórych danych jak np. wskazania wieku kandydata, adresu komitetu wyborczego, wskazania okręgu itp.

Uwagi te dotyczą również wszystkich danych koniecznych w oświadczeniu o wyrażeniu zgody na kandydowanie, zgłoszeniu listy kandydatów, czy też dokumentów, które należy złożyć łącznie ze zgłoszeniem (oświadczenie lustracyjne i informacje o złożeniu oświadczenia).

Dane, które muszą być umieszczone w zgłoszeniu listy kandydatów oraz dokumenty do niego dołączane określa art. 426 Kodeksu wyborczego.

Komisja podejmuje uchwałę w trybie art. 431 Kodeksu, określając w niej konkretne wady zgłoszenia.

Do usunięcia tych wad Komisja wzywa pełnomocnika wyborczego w terminie 2 dni od daty doręczenia uchwały.

Jeżeli wady w zgłoszeniu w wyznaczonym terminie nie zostaną usunięte, Komisja podejmuje uchwałę w sprawie odmowy rejestracji zgłoszenia listy.

Również i w tych uchwałach należy zawrzeć pouczenie o przysługującym osobie zgłaszającej listę prawie wniesienia odwołania do Komisarza Wyborczego we Włocławku w terminie 2 dni od daty jej doręczenia.

Wszystkie wymienione uchwały Komisja sporządza w 3 egzemplarzach.

Jeden przekazuje pełnomocnikowi, drugi Komisarzowi Wyborczemu we Włocławku, trzeci pozostaje w dokumentach Komisji.

IV.

Sporządzanie protokołu rejestracji list kandydatów na radnych.

W sytuacji: gdy zgłoszenie jest prawidłowe, wykaz osób popierających zgłoszenie nie budzi wątpliwości, dołączono do zgłoszenia wszystkie potrzebne dokumenty i oświadczenia kandydatów o wyrażeniu zgody na kandydowanie oraz oświadczenie lustracyjne, otrzymano notatki z ewidencji ludności i Pełnomocnika tkw ds. informatyki bez uwag - **Komisja niezwłocznie** rejestruje listę kandydatów. Sporządzony na ustalonym przez Państwową Komisję Wyborczą wzorze, protokół rejestracji listy kandydatów na radnych, komisja podpisuje w obecności co najmniej połowy swojego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że zawarte w protokole dane muszą być bardzo dokładnie sprawdzone przez członków Komisji przed podpisaniem protokołu.

Protokół sporządza się w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz przeznaczony jest dla pełnomocnika komitetu, drugi dla Komisarza Wyborczego we Włocławku (protokół ten należy niezwłocznie przesłać Komisarzowi), trzeci pozostaje w dokumentach Komisji. Tryb postępowania w sprawach dotyczących wystąpienia do Oddziałowego Biura Lustracyjnego w Gdańsku określają wytyczne PKW oraz Instrukcja OBL IPN.

W dyspozycji komisji powinny być następujące dokumenty.

1. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018 r.
2. Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 sierpnia 2018 r. w sprawie sposobu zgłaszania kandydatów na członków komisji wyborczych (terytorialnych, obwodowych), wzoru zgłoszenia oraz zasad powoływania.
3. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie oraz ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie powołanych do przeprowadzenia wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.
4. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego.

5. Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie wzorów pieczęci komisji wyborczych powołanych w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego.
6. Informacje Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 13 sierpnia 2018 r. o zgłaszaniu list kandydatów na radnych.

Pragnę, by wszystkie materiały wymienione wyżej, stanowiły dokumenty Komisji. Będą one bowiem bardzo pomocne w trakcie przyjmowania zgłoszeń list kandydatów na radnych.

O czynnościach następnych – przyznawaniu i losowaniu numerów list, sporządzeniu rejestru list kandydatów, obwieszczeniu komisji o zarejestrowanych listach kandydatów – poinformuję Państwa odrębnie w terminie późniejszym.

KOMISARZ WYBORCZY
WE WŁOCŁAWKU II

Piotr Kozubowicz
Piotr Kozubowicz